

# ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕС УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

Живов В.В.

Науковий керівник: Мордовцев О.С., к.е.н., доцент  
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

На сьогоднішній день фінансова система України знаходиться на початку становлення та лише набуває рис, які притаманні ринковій економіці розвинених країн. Процеси дезорганізації та криміналізації цієї системи створюють передумови для виникнення значної загрози фінансовій безпеці як країни в цілому, так й окремих суб'єктів господарювання. Основним дестабілізуючим джерелом, яке створює загрози та ризики у забезпеченні фінансової безпеки на рівні країни є недосконалість бюджетного процесу, що, у свою чергу, приводить до розбалансованості Державного бюджету України, негативної тенденції до несвоєчасного його прийняття, кризи платежів та «боргової економіки», де головним боржником якої є держава. Це також негативно позначається на розвитку банківської системи України, яка функціонує в умовах непередбачуваності економічної та фінансової кон'юнктури, що призводить до нестабільної, неефективної з точки зору фінансового результату, та неякісної роботи як банків, так й підприємств різних галузей та напрямів виробництва товарів і надання послуг.

Впровадження нових інформаційних технологій означає кардинальну зміну застарілих методів отримання, обробки, інтерпретації та передачі інформації керівній ланці підприємства. В табл. 1 запропонуємо вирішення типових завдань щодо інформаційно-аналітичного забезпечення процесу управління фінансовою безпекою підприємства за допомогою впровадження нових інформаційних технологій.

Таблиця 1 – Впровадження нових інформаційних технологій у процес управління фінансовою безпекою підприємства

№ з/п	Проблемне місце інформаційно-аналітичного забезпечення	Вирішення проблеми за допомогою нових інформаційних технологій
1	Інформація щодо виникнення дестабілізуючих чинників фінансової безпеки з'являється в один час тільки в одному місті, що часто не дає можливості вчасної адекватної реакції на неї	За допомогою формування та впровадження розподілених баз даних, інформація про дестабілізуючі чинники буде з'являтися одночасно в різних місцях, що пришвидшить реакцію та розробку комплексу заходів щодо їх нейтралізації або зменшення деструктивного впливу
2	Розробку та впровадження у діяльність підприємства заходів щодо зміцнення фінансової безпеки можуть здійснювати тільки експерти, що зазвичай є неефективним й ресурсовитратим процесом	Впровадження експертних систем дозволять облегшити процес управління фінансовою безпекою підприємства, отже роботу експерта з фінансової безпеки може виконувати спеціаліст із загальних фінансово-економічних питань

№ з/п	Проблемне місце інформаційно-аналітичного забезпечення	Вирішення проблеми за допомогою нових інформаційних технологій
3	Постійний пошук оптимальної моделі управління (централізоване або децентралізоване) може ослабити фінансову безпеку підприємства	Сучасні телекомунікаційні моделі дозволять використовувати позитивні риси як централізованої моделі управління, так й можливості та окремі аспекти децентралізованого менеджменту
4	Управлінські рішення щодо забезпечення фінансової безпеки приймаються керівниками без активної участі персоналу підприємства, що унеможливує як стимулювання до зміцнення фінансової безпеки, так й професійне зростання окремих співробітників	Для вирішення цієї проблеми варто впроваджувати наступні технології, а саме: засоби підтримки прийняття рішень, доступ до бази даних, засоби моделювання. Це дозволить зробити прийняття управлінських рішень частиною роботи кожного співробітника, що позитивно вплине функціонування загальної системи фінансової безпеки
5	Сучасні форс-мажорні умови у зв'язку з карантинними мірами часто унеможливають знаходження на робочому місці спеціалістів з фінансової безпеки, що ускладнює процес отримання, зберігання і передачі ними актуальної інформації	Розробка та впровадження корпоративної інформаційної системи управління на базі сучасних технологій з віддаленим доступом до необхідної інформації та можливістю здійснення необхідних функцій дозволить спеціалістам з фінансової безпеки належно виконувати свої завдання та отримувати бажані результати
6	Процес планування заходів щодо забезпечення фінансової безпеки підприємств виконується періодично, а отже плани можуть не відповідати оперативним ситуаційним потребам у захисті фінансових інтересів підприємствами	Створення спеціалізованого високопродуктивного програмного забезпечення, яке дозволить переглядати плани у режимі реального часу із внесенням у них корегувань згідно із ситуацією, яка склалася на даний момент часу

Внаслідок впровадження і застосування на практиці нових інформаційних технологій у діяльності підприємств буде оптимізовано механізм управління фінансовою безпекою та отримані наступні результати: вирішено проблему неузгодженості між цілями діяльності різних структурних підрозділів підприємства; з'являється можливість багатоплановості та виконання більшої кількості завдань спеціалістом з фінансової безпеки; надання самостійності прийняття рішень окремими спеціалістами і відбору можливих варіантів досягнення загальної мети зміцнення фінансової безпеки підприємства; здійснюється підвищення кваліфікації персоналу підприємства у питаннях економічної та фінансової безпеки підприємства; змінення функцій управлінців та менеджерів вищого рівня – вони складаються не тільки з видачі керуючих і контролюючих впливів, а й з допомоги членам команди в рішенні проблем зміцнення фінансової безпеки; орієнтація підприємства на управління за процесами (актуальний зараз процесний підхід), а не за окремими функціями; можливість адекватного усунення великої кількості рівнів управління фінансовою безпекою, коли має місце «зайвий» розподіл зобов'язань; створено передумови для постійного стратегічного та оперативного планування, коригування основних та специфічних показників,

які безпосередньо та опосередковано впливають на фінансову безпеку підприємства, а також для впровадження у цей процес інновацій.

## **ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ ЄС: ПЕРЕВАГИ ТА ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ**

*Заєць Р.Б.*

*Науковий керівник: Нескороджена Л.Л., к.ю.н., доцент  
Державний торговельно-економічний університет*

Цифрова трансформація – це процес, у якому суб'єкти господарювання функціонують за допомогою сучасних комп'ютерних та інженерних технологій. Уряди країн ЄС змагаються за першість в галузі цифрової трансформації економіки та впровадженні передових технологій у підприємстві. Визначення цілей цифровізації суб'єктів господарювання Європейського Союзу (далі - ЄС) стане компасом, який покаже Україні напрямок у післявоєнній відбудові та реформуванні економіки і законодавства.

Цифровізація діяльності підприємств за допомогою нових технологій має безліч переваг: створюються нові можливості для ведення бізнесу, впроваджуються інформаційні технології, які підвищують ефективність підприємства, шляхом автоматизації його управління та допоможуть у вирішенні юридичних та економічних завдань. До таких технологій належить штучний інтелект (далі - AI), хмарні технології, великі масиви даних, машинне навчання. Вже зараз AI використовується для автоматизації процесу виробництва та наданні послуг, взаємодії з клієнтами з використанням чат-ботів, які можуть надавати персоналізовані рекомендації клієнтам [1]. Хмарні технології допоможуть суб'єктам господарювання в різноманітних потребах: від швидкої передачі інформації між співробітниками до спрощення обрахування бухгалтерських розрахунків.

Зрозумівши потенціал та необхідність впровадження новітніх технологій для збільшення економічних показників підприємств, ЄС законодавчо закріпив Рішенням Європейського Парламенту та Ради ЄС 2022/2481 від 14.02.2022 року програму розвитку під назвою «2030 Цифровий Компас: європейський шлях до Цифрового Десятиліття» щодо цифровізації суспільних відносин, зокрема господарських [2]. В цьому акті закріплено конкретні цілі, які планують досягти у діджиталізації бізнесу: створення і вдосконалення Єдиного цифрового ринку та використання інформаційних технологій у підприємстві на кінець десятиліття. У п. 3 ч. 1 ст. 4 цього Рішення зазначається, що по закінченню 2030-го року мінімум 75% всіх видів суб'єктів господарювання використовуватимуть у своїй діяльності послуги хмарних обчислень та штучного інтелекту. Приблизно 90% підприємств малого та середнього бізнесу повинні будуть на базовому рівні адаптуватися до цифровізації діяльності за рахунок грантів, державних програм. Акцентується увага, зокрема, на малі та середні підприємства внаслідок відносно невеликих їх розмірів, адже саме вони є центром інформаційного розвитку через свою гнучкість до змін. Однак, без